

Kunnskapsdepartementet v/ Iselin Nybø
Postboks 8119 Dep,
0032 Oslo

Deres. 18/6637-2

Vår. 19/00474-2

Dato 13.09.2019

Vår saksbehandler: Pål Molander, pal.molander@stami.no

Svar på invitasjon til å komme med innspill til stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) viser til invitasjon til å komme med innspill til stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning. STAMI ser meget positivt på en slik melding på et viktig tema.

STAMI har et overordnet innspill vi håper departementet vil vurdere å finne plass til å belyse nærmere i meldingsarbeidet:

Uavhengig av utdanningsretning og –nivå kan det synes som om kunnskap om hvordan arbeidslivet fungerer og er organisert på overordnet og lokalt nivå er svært mangelfull. For eksempel er det svært få som har kunnskap om det organiserte arbeidslivet, partssamarbeid, lønnsdannelse og avtalesystemet både sentralt og lokalt, inkludert både plikter og rettigheter. Dette er svært viktige styrende elementer som STAMI mener vil være viktig å ha noe kunnskap om fremover i et stadig mer omskiftende arbeidsliv, og kompetanseutvikling i et livslangt læringsløp vil også kunne bli tett knyttet opp til slike forhold. I en tid hvor organisasjonsgraden synes å være avtagende, mener STAMI at det bør vurderes å innlemme generelt noe undervisning knyttet til slike forhold i alle utdanningsløp.

OECD har i en rekke studier påpekt at Norge har et høyere sykefravær og uføregrad enn i de fleste sammenlignbare land. Vitenskapelige studier, inkludert systematiske kunnskapsoppsummeringer, viser at en vesentlig andel av dette er knyttet til arbeidsforhold. Sammenlignet med andre årsaksforhold kjennetegnes arbeidsforhold ved at disse er det mulig å gjøre noe med på den enkelte arbeidsplass, gitt at man har kunnskap om arbeidsmiljø og sammenhenger med helse, samt produktivitet og lønnsomhet. Norge er et høykostland, og i en stadig mer globalisert verden med økt internasjonal konkurranse er gode arbeidsmiljøforhold et viktig norsk konkurransefortrinn som bør utvikles ytterligere. STAMI mener at man med hell bør vurdere om også slike generelle forhold på tvers av utdanningsløpene bør søkes kortfattet dekket under studieløpene, og at dette kan være et av elementene som gir studieløpene arbeidsrelevans gitt at man fokuserer på bransjerelaterte forhold.

Med vennlig hilsen,
Statens arbeidsmiljøinstitutt

Pål Molander
Direktør